

nu, og saa beryber man Ingen sin Frihed. I § 2 staar der, at Egteskabets Indgaaelse skal bekjendtgjøres paa Thinge. Men hvad er en Bekjendtgjørelse paa Thinge? For Mange, der ikke vide det, lyder det stort, men det er kun en Mumlen i Raadstuealen; om der kommer Noget og hører det, er ligegyldigt. Det er omtrent den daarligste Bekjendtgjørelsesmaade, man kan bruge, naar man veed, hvorledes det hænger sammen, nemlig at En mumler i en Krog og Ingen hører det. Saa staar der, at Bekjendtgjørelsen om Egteskabets Indgaaelse skal finde Sted, hvor Bruden hører hjemme. Jeg mener imidlertid, at det skal ske ikke alene, hvor Bruden hører hjemme, men ogsaa hvor Brudgommen hører hjemme, det tror jeg er det Rigtigste. Man har det praktisk i Sønderjylland. Der hedder det, naar et Par vil gifte sig, at det skal „i Kassen“, det vil sige, man har et Stab, i hvilket der er opslaaet Navnene paa dem, der ville indgaa Egteskab. Det staar altsaa opslaaet paa et Sted i Sognet, hvor Alle kunne gaa hen og se det, og det er meget praktisk. Denne Kasse kan hænges ved Stolen eller paa et andet Sted i Sognet. Det har viist sig praktisk i Sønderjylland. Det er da Skif det, at, naar Lo ville gifte sig, sige Bønderne til hinanden: Har I set, at de ere i Kassen? Dette er en meget anbefalelig Maade, men man kunde jo ogsaa tænke sig andre Maader. Den Maade, her imidlertid er Tale om, er den daarligste, man vel kan tænke sig; daarligere end den, vi have, og saa siger man, at det er en Forbedring! Nei, vi have allerede nu saa mange løse Forbindelser mellem Personer, som løbe om og spille Kjørester og forlove sig hist og her, og det blev meget værre, naar det kun blev lyst paa Thinge; det var kun at støtte alle de løse Forbindelser. Jeg siger, at vi netop skulle gøre Alt, hvad vi kunne, for at svække dem, og derved holde vor Sædelighed oppe. Det Folk, der ikke holder Sædeligheden oppe, duer ikke. Det var altsaa Paragrafen om denne Bysning til Thinge; den var omtrent saa daarlig, som man vel kan tænke sig. Dernæst kommer, at de, der ville indgaa Egteskab, skulle til Dyrigheden. Det er § 4. Hvad vil nu det sige, at man siger til et Par fattige Folk, som have en 3—4—5 Mil til Thingstedet: der skulle de høre ud; det er jo en Urimelighed at forlange, at Folk skulle have denne store Besøftning. Jeg siger, at det vilde være Synd mod den fattige Mand; man veed jo desuden heller ikke, hvad der kunde hænde paa en saadan Veitour. Har man stillet sig det for Die? Jeg skal ikke videre komme ind paa, om det skal være paa det offentlige Thingsted eller i en Dyrighedsperson's Hus. Jeg mener, at der maa være En, som kan besørge Kopulationen eller Egteskabets

Indgaaelse, om ikke i hvert Sogn, saa dog i hver Kommune. Man kunde jo saaledes tage Skolelæreren, og det vilde jeg anse for meget passende; men jeg maa være meget bestemt imod, naar der staar, at Præsten skal tvinges dertil. Det vilde være urimeligt, naar man siger, at Præsten ellers ikke skal have med det at gjøre, saa at tvinge Præsten til at vie Paagjældende borgerligt. Naar vi ellers holde Præsten i Agt og Ære og vi ikke ville ødelægge Folketirken, skulle vi ikke trække Præsten ned, og jeg siger, at vi ikke holde Præsten i Agt og Ære ved det, som her er foreslaaet. Derfor er jeg meget derimod. Der maatte jo meget let kunne findes en Mand, som kunde gjøre det. Dernæst staar der i § 6 noget lignende. Der staar, at, naar to Personer saaledes have indgaaet Egteskab, skal det meldes til Præsten, og saa skal han indføre det i en Ministerialbog. Hvad skal Præsten have med det at gjøre? Han skal aldeles ikke have med det at gjøre. Den Mand, for hvem Egteskabet bliver indgaaet, lad ham have en Bog; og hvorfor skal det bagefter op til Præsten, saa at han skal staa som en tjenende Kavalier med Hatten i Haanden. Det er ikke Noget at byde Præsten i den danske Folkekirke, vel at mærke, naar vi ville opretholde Folketirken. Dernæst staar der i § 7 om de 4 Kr., der skal betales og mere end det. Nu er det jo saa, at man betaler 1 Mark eller et Par Mark for Tillysningen. Mange tale om, at det er for Meget, og nu kommer man og forlanger over dobbelt saa Meget. Hvad Mening er der deri? Og hvad Mening er der i at forlange stemplet Papir? Den Mand, som udsteder den Attest, kan have en Seddel med Lat og derpaa kan saa sættes det, som skal staa der; men hvad skal man med stemplet Papir og hvad skulle vi med alle de Udgifter? Endelig have vi en Indskrænkning i den nuværende Frihed i § 8. Der staar i § 8, at, naar Præsten vil kirkelig indvie et saadant borgerligt Egteskab, skulle de Paagjældende høre til et anerkendt Religionsamfund. Det kræves ikke nu. Nu er det nok, naar en af dem henhører til et anerkendt Samfund. Det er altsaa en videre Indskrænkning. Hvis man saaledes vil gaa ind paa at ville have tvungent borgerligt Egteskab, bliver der Meget at ændre i dette Forslag, inden det kan være tjenligt til at blive Lov. Men iøvrigt er min Hovedpaastand den, som falder sammen med, hvad jeg begyndte med, og det er, at saalænge Staten kræver Daabsattest etc., bør borgerligt Egteskab ikke være tvungent, men Konsekventens af, at intet Medlem af Folketirken er nødt til at lade sine Børn døbe, konfirmere o. s. v. er, at det bliver en fri Sag,